

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Blanky Kapitánové a soudkyně JUDr. Ivety Veselé a Mgr. Zdeňky Winklerové ve věci

žalobkyně: **TABET, s. r. o.**, IČO 25090267
sídlem Korunní 1173/83, 130 00 Praha 3
zastoupená advokátem JUDr. Pavlem Šímou
sídlem Poděbradova 2995/17, 30100 Plzeň

proti
žalované: **ZEPRIS s. r. o.**, IČO 25117947
sídlem Mezi Vodami 639/27, 143 20 Praha 4

o zaplacení 776 744,50 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobkyně proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 31. srpna 2021, č. j. EPR 119806/2021-11,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně **se potvrzuje**.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud prvního stupně nepřiznal žalobkyni osvobození od soudních poplatků.
2. Takto rozhodl o žádosti žalobkyně ze dne 23. 6. 2021, kterou žalobkyně podala v návaznosti na výzvu soudu k zaplacení soudního poplatku za návrh na vydání elektronického platebního rozkazu ve výši 31 070 Kč. Svou žádost odůvodnila tím, že jsou u ní dány zvláště závažné důvody pro úplné osvobození od soudních poplatků, jelikož v současné době nedosahuje žádného příjmu ani nedisponuje žádným majetkem, který by jí umožňoval soudní poplatek uhradit. Žalobkyně zároveň požádala soud o doručení formuláře o majetkových poměrech pro účely osvobození od soudního poplatku.
3. Soud prvního stupně na danou věc aplikoval ust. § 138 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, (dále jen „o. s. ř.“), a shledal, že žádosti žalobkyně nelze vyhovět. Žalobkyně totiž nedoložila, že její poměry odůvodňují, byť i jen částečné, osvobození od soudních poplatků, neboť soudu ani přes výzvu nesdělila žádné relevantní skutečnosti týkající se jejích majetkových poměrů. Prohlášení o majetkových poměrech nebylo doloženo ani poté, co byla žalobkyni prodloužena lhůta k jeho předložení. Soud tak žalobkyni poplatkové osvobození nepřiznal.
4. Žalobkyně podala proti rozhodnutí včasné a přípustné odvolání, doplněné podáním, v němž navrhla, aby odvolací soud napadané rozhodnutí změnil tak, že se žalobkyni přiznává osvobození od soudních poplatků v celém rozsahu. Uvedla, že již ve své žádosti o poplatkové osvobození argumentovala tím, že v současné době nedosahuje žádného příjmu a nedisponuje ani žádným majetkem, který by umožňoval úhradu soudního poplatku. Vzhledem k tomu, že žalovaná nesplnila své závazky, je činnost žalobkyně zcela paralyzována, a proto nebyla schopna ani v dodatečné lhůtě vyhovět výzvě soudu k předložení prohlášení o osobních a majetkových poměrech. Jejím jediným majetkem jsou právě pohledávky vůči žalované, která je však odmítá

dobrovolně uhradit. Na závěr konstatovala, že pokud nebude od placení soudních poplatků osvobozena, nemůže se těchto svých nároků domáhat.

5. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu podaného odvolání včetně řízení, které předcházelo jeho vydání (§ 212 ve spojení s § 212a odst. 1, 5, 6 o. s. ř.), aniž k tomu nařizoval jednání (§ 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání **není** důvodné.
6. Podle § 138 odst. 1 věty první o. s. ř. může předseda senátu na návrh přiznat účastníkovi zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva; přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.
7. Osvobození od soudních poplatků je institutem, jenž má především chránit přístup osob k soudní ochraně ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Právo domáhat se stanoveným způsobem svých práv u nezávislého a nestranného soudu má každý, tedy i ten, kdo nemá dostatek finančních prostředků na zaplacení soudního poplatku. Proto zákon upravuje situace, kdy lze účastníkovi poplatkovou povinnost prominout. Je však nutno podotknout, že se jedná o výjimečné opatření, které lze aplikovat pouze v odůvodněných případech, kdy existuje reálné riziko, že účastník nebude schopen uhradit vyměřený soudní poplatek, a bude mu tak fakticky odepřen přístup k soudní ochraně práv a oprávněných zájmů. Zásadou pak je, že účastník řízení má povinnost zaplatit soudní poplatek alespoň v symbolické výši, aby pocíťoval odpovědnost spojenou se zahájením a vedením soudního řízení. Přiznat osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu lze proto pouze ve zcela mimořádných případech a po důkladném posouzení celkových poměrů žadatele. Sama okolnost, že účastník své stávající poměry subjektivně vnímá jako poměry (krajně) tíživé, ještě nepředstavuje důvod, pro něž by již byly splněny podmínky ve smyslu § 138 odst. 1 o. s. ř. (*shodně Svoboda K. a spol.: Občanský soudní řád, 1. vydání, 2013, nakladatelství C. H. Beck, strana 484-488*). Domnívá-li se proto účastník, že splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, je na něm, aby tvrdil i prokázal své majetkové poměry odůvodňující osvobození od soudních poplatků (*srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 1. 2016, sp. zn. 23 Cdo 3007/2015*). Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud jeho finanční a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje (*srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2005, sp. zn. 7 Ačs 343/2004, jehož závěry lze aplikovat obdobně na občanské soudní řízení*).
8. S přihlédnutím ke shora uvedeným judikатурním závěrům odvolací soud uzavřel, že soud prvního stupně postupoval správně, pokud žalobkyni nepřiznal osvobození od soudních poplatků ani zčásti, neboť žalobkyně zcela rezignovala na svou povinnost objasnit své osobní a majetkové poměry, jež by ve svém souhrnu odůvodňovaly alespoň částečné poplatkové osvobození. Z obsahu spisu se podává, že soud prvního stupně žalobkyni vyzval, aby ve stanovené lhůtě předložila soudu řádně vyplněné prohlášení o svých poměrech a aby k němu připojila kopie dokladů prokazujících skutečnosti v prohlášení uvedené. Žalobkyně posléze požádala o prodloužení lhůty, avšak ani v dodatečné lhůtě soudu prohlášení o svých poměrech nepředložila. Požadovanou součinnost pak neposkytla ani dodatečně v rámci podaného odvolání, k němuž nepřipojila žádné přílohy. Soud prvního stupně tak zcela správně uzavřel, že vzhledem k pasivitě žalobkyně není možné utvořit si obraz o jejích majetkových a osobních poměrech, pročež jí osvobození od soudních poplatků nelze přiznat. Pouhé tvrzení, že je nemajetná, pak nemůže založit zákonné předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, když sama okolnost, že účastník své stávající poměry subjektivně vnímá jako tíživé, ještě nepředstavuje důvod, pro něž by již byly splněny podmínky ve smyslu § 138 odst. 1 o. s. ř. Pokud jde o tvrzení žalobkyně, že nebyla schopna vyhovět výzvě soudu k předložení prohlášení, neboť je její činnost zcela paralyzována a nedisponuje žádným příjmem, ani toto samo o sobě neodůvodňuje přiznání

poplatkového osvobození. I kdyby žalující právnická osoba fakticky nevykonávala žádnou podnikatelskou činnost, je její statutární orgán nadále oprávněn za ni jednat, tj. v daném případě za žalobkyni vyplnit požadované prohlášení o osobních a majetkových poměrech a toto zaslat soudu. Ostatně je třeba podotknout, že v žádosti o přiznání osvobození od soudních poplatků ze dne 23. 6. 2021 žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce sama žádala soud o zaslání formuláře o majetkových poměrech, který však následně ani v dodatečné lhůtě soudu nezaslala zpět.

9. S ohledem na shora popsané důvody a s přihlédnutím k tomu, že soud není povinen z úřední povinnosti sám zjišťovat poměry žadatele rozhodné pro osvobození od soudních poplatků, rozhodl odvolací soud tak, že napadané usnesení soudu prvního stupně dle § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. i) o. s. ř.).

Praha 5. listopadu 2021

JUDr. Blanka Kapitánová v. r.
předsedkyně senátu